

تربیت فرزند از دیدگاه حضرت زهرا (س)

مؤلف: آیت‌الله العظمی آقا محمد تقی جعفری

علی کرمی^۱
سیدی سالکی^۲

^۱ ایوب جمعی اداره کل آموزش و پرورش استان فارس، واحد آموزش و پرورش کله دار، اسناد دانشگاه آزاد اسلامی، گروه عمود تربیتی، واحد کله دار، ایران ۹۳۵۱۶-۰۹۱۷۷۰۰، alialamarydashy@gmail.com

^۲ ایوب جمعی دره کل آموزش و پرورش استان فارس، واحد آموزش و پرورش کله دار

- سرشناسه : کرمی، علی، ۱۳۵۵ -
 عنوان و نام پدیدآور : تربیت فرزند از دیدگاه حضرت زهرا (س) / علی کرمی، عیسی سالکی.
 مشخصات نشر : تربت حیدریه: چشم انداز قطب، ۱۳۹۶.
 مشخصات ظاهری : ۱۳۹ ص.
 شابک : ۲۰۰۰۰ ریال ۰۳۲-۰۴۹۳-۶۰۰-۹۷۸:
 وضعیت فهرست : فیبا
 نویسی :
 موضوع : فاطمه زهرا (س)، ۴۸ قبل از هجرت - ۱۱۱ ق. -- راه و رسم زندگی
 موضوع : Fatimah Zahra, The Saint -- Conduct of life
 موضوع : تربیت خانوادگی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
 موضوع : *Islam -- Religious aspects -- Domestic education
 موضوع : کودکان -- سرپرستی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
 موضوع : Islam -- Religious aspects -- Child rearing
 موضوع : اسلام و آموزش و پرورش
 موضوع : Islamic education
 شناسه بروده : سالکی، عیسی، ۱۳۶۰ -
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۶ ن ۴/۴۲۴/۲۵۳ BPT
 رده بندی دیگری : ۳۹۷/۶۲۰
 شماره : ۵۰۶۸۸
 کتابشناسی ملی :

تربیت فرزند از دیدگاه حضرت زهرا (س)

نویسندگان : علی کرمی - عیسی سالکی

ناشر : انتشارات چشم انداز قطب

تیراژ : ۲۰۰۰

نوبت چاپ : اول

تاریخ چاپ : ۱۳۹۶

چاپ: ویونا

قطع : وزیری

تعداد صفحات : ۱۴۹

قیمت : ۲۰۰۰۰ ریال

شابک :

۹۷۸	۶۰۰	۴۹۳	۰۳۲	۱
-----	-----	-----	-----	---

آدرس: تربت حیدریه، خیابان رازی، رازی ۳

تلفن: ۰۹۱۵۳۳۲۸۵۱۶ - ۰۹۲۲۳۵۷۹۱۰۹

پیشگفتار

با کمی دقت به سیره ائمه علیهم السلام که الگوهای بی نظیر در تکامل زندگی بشر هستند، در می یابیم که هر یک از آن بزرگواران با ظرافت و حساسیت و دقت نظر، مسائل تربیتی فرزندان ویژه پرورش روح و شخصیت آنها را پی می گرفتند. بی شک توفیق بی مانندی که این بزرگواران و به ویژه حضرت زهرا علیها السلام، به عنوان الگوی مادر مسلمان، در تربیت کودکان داشتند، ناشی از معرفت حقیقی و صحیح ایشان از دستوراتی بود که اسلام درباره انسان ارائه کرده است و روش تربیتی و اخلاقی حضرت فاطمه علیها السلام بهترین شیوه و تجربه برای ساختن نسلی پاک و سعادت مند است. حضرت زهرا علیها السلام که خود، تربیت یافته دامن وحی بود، به خوبی می دانست که در تربیت اسلامی از کونگی شیر دادن به کودک و نگاه های محبت آمیز مادر و بوسه زدن بر لب های معصوم کودک استفاده کرده تا تمام حرکات و اعمال و گفتارش، بر روحیه حساس آنها تأثیر می گذارد.

در این نوشتار ضمن بیان مفهوم مطالعه و کتابخوانی در پنج فصل، فصل اول مفهوم شناسی تربیت و فصل دوم آگاهی بخشی و فصل سوم اخلاق و فصل چهارم بازی و تحرک و فصل پنجم محبت به صورت مختصر بیان و ارائه نموده است و خواننده میتواند با انتخاب و بهره از بهترین روشها همت گماراند.

علی کرمی^۳

عیسی سالکی^۲

^۱، ایوب جمعی اداره کل آموزش و پرورش استان فارس، واحد آموزش و پرورش کله دار، استاد دانشگاه آزاد

اسلامی، گروه علوم تربیتی، واحد کله دار، ایران ۰۹۱۷۷۰۹۳۵۱۶، ali@alamarvdasht@gmail.com

^۲، ایوب جمعی اداره کل آموزش و پرورش استان فارس، واحد آموزش و پرورش کله دار،

فهرست مطالب

۶.....	مقدمه
۸.....	فصل اول مفهوم شناسی
۱۰.....	مفهوم شناسی تربیت
۱۰.....	الف) تعریف انوی
۱۱.....	ب) تعریف اصطلاح
۱۳.....	روش تربیتی
۱۵.....	روش های تربیتی عصر مدرن
۱۸.....	آغاز تربیت
۲۰.....	آغاز پرورش اخلاقی کودک
۲۰.....	تأثیر شخصیت معنوی مادر بر کودک (ورااثت)
۲۱.....	تأثیر نام نیکو بر شخصیت فرزند
۲۲.....	سلامت و نشاط روحی و جسمی فرزند
۲۲.....	رعایت عدالت در بین کودکان
۲۳.....	آموزش و پرورش فرزند
۲۳.....	در جنبه شخصیت
۲۴.....	در جنبه حرکت آفرینی
۲۵.....	در خدمت به اسلام
۲۵.....	توجه به نیازهای کودک
۲۸.....	فصل دوم آگاهی بخشی

- ۲۹..... ارتباط علمی حضرت زهرا با فرزندان
- ۳۰..... رعایت نظم و حقوق دیگران
- ۳۱..... انتخاب بهترین نامها
- ۳۱..... نامگذاری
- ۳۴..... عقیده برای فرزندان
- ۳۴..... گفتن اذان و اقامه در گوش فرزندان
- ۳۴..... روشهای تربیتی حضرت زهرا (س)
- ۳۴..... نامگذاری
- ۳۵..... عقیده
- ۳۵..... اذان و اقامه
- ۳۵..... محبت
- ۳۵..... پرورش جسم
- ۳۵..... شادی و نشاط
- ۳۶..... عبادت در کودکی
- ۳۶..... رقابت
- ۳۶..... عدم تبعیض
- ۳۶..... کنترل فرزندان
- ۳۷..... ارج نهادن به شخصیت کودک
- ۳۷..... اهمیت دادن به نیازهای طبیعی کودک
- ۳۸..... الگو و ویژگیهای آن

۵۳	توجه به نیازهای جسمانی کودک
۵۵	شادی و نشاط
۶۶	روش های تربیتی حضرت زهرا علیها السلام
۶۸	شاخصه های تربیت اسلامی
۶۹	۲. عبادت بودن تربیت اسلامی
۶۹	۳. تکیه بر سنت تربیت اسلامی بر تزکیه و تعلیم
۶۹	۴. محوریت اعتدال و انصاف در تربیت اسلامی
۷۱	۵. ارزشمندی و اهمیت پیش مادر در تربیت اسلامی
۷۳	فصل سوم اخلاق
۷۴	دعا برای سلامتی فرزندان
۷۵	جلوه های عبادی
۷۶	سلام در سیره ی فاطمی
۷۷	ارزش و اهمیت دعا در نگاه فاطمه زهرا (علیه السلام)
۷۸	زمان و مکان استجاب دعا در سیره فاطمه (علیها السلام)
۷۸	دعا برای همه
۷۹	تقاضای دعا از دیگران
۸۰	مهم ترین روش های تربیتی حضرت زهرا علیها السلام در موضوع فرزند پروری
۸۰	۱. روش انگودهی
۸۲	۲. روش موعظه حسنه
۸۳	۳. روش تمثیل، تشبیه و قصه گویی

- ۸۴..... ۴. روش ایجاد عادات درست از کودکی
- ۸۴..... ۵. روش محبت ورزی و ملامت با کودک
- ۸۶..... فصل چهارم بازی و تحرک
- ۸۷..... بازی با کودکان
- ۸۸..... بازی و تحرک
- ۹۰..... توجه، حضور و غیاب فرزندان
- ۹۱..... بازی و تحرک
- ۹۳..... فصل پنجم محبت
- ۹۶..... محبت
- ۹۷..... پرورش شخصیت
- ۹۸..... پرورش شخصیت توحیدی
- ۹۹..... پرورش شخصیت عاطفی
- ۱۰۰..... پرورش روحیه ایثار
- ۱۰۱..... ایمان و تقوی
- ۱۰۲..... برتری الگوی پرورش
- ۱۰۳..... شیوه‌های تربیتی حضرت زهرا(س)
- ۱۰۴..... اعتقاد به عقیده
- ۱۰۵..... عواطف مادری و نقش آن در تربیت فرزند
- ۱۰۷..... منابع و مأخذ
- ۱۱۲..... شناسنامه علمی

مقدمه^۱

اولین مکان مقدسی که انسان در بدو تولد در آن پرورش روحی و جسمی می‌یابد، محیط خانه و خانواده است و بی‌گمان سرنوشت هر انسانی ریشه در روحيات و خصلت‌های کسانی دارد که در دوران طفولیت و خردسالی، نزدیک‌ترین انسان‌ها به او بودند. رفتار پدر و مادر هر گونه که باشد، برای کودکان که از هر نوع رشد عقلی بی‌بهره‌اند، الگویی مؤثر خواهد بود تا بتوانند نیکی‌ها و پلیدی‌ها را بشناسند. از این رو، نقش سازنده پدر و مادر و به ویژه مادر، در تعیین سرنوشت فرزندان بسیار مهم است. دامن پدر و مادر محیط مناسبی جهت پرورش بذور سعادت و شقاوت در دل فرزندان است، چرا که کودکان با علاقه و پیوندی که با اولیای خود دارند، آنها را نمونه و سرمشق خود قرار می‌دهند و می‌کوشند رفتارشان را با آنان آنها انطباق دهند.

اسلام، شخصیت آینده کودک را مراقبت و تربیت و پرورش و مراقبت پدر و مادر می‌داند. تمام حرکات و سکنتات و گفتار پدر و مادر و گفتار پدر و مادر بر روح حساس و لطیف فرزند تأثیر می‌گذارد. هر فرزندی همانند جگه‌نگی سلوکت و رفتار پدر و مادرش است. پدر و مادر وظیفه دارند که با کمال مراقبت آینده‌کودکانشان باشند و مواظب باشند طفل بی‌گناه که نهادش بر خوبی آفریده شده است، فاسد و بدبخت نگردد. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می‌فرماید: «ادبوا اولادکم فإنکم مسئولون؛ فرزندان خود را تربیت کنید، چه در برابر آنان مسئولیت بزرگی دارید»^۲.

^۱ . Introduction

^۲ . محمدباقر مجلسی، بحارالانوار، ج ۶۷، ص ۳۴۹.

حضرت زهرا علیهاالسلام می دانست که باید امامانی چون حسن و حسین علیهماالسلام و شیر زنانی چون زینب و ام کلثوم را تربیت کند و نمونه هایی را به جامعه تحویل دهد که آینه و معرف حقیقت روح اسلام باشند و حقایق و معارف قرآن در وجودشان جلوه گر باشد و انسان های کمال یافته ای که از این مکتب اعجاز آمیز بیرون می آیند، به خوبی می توانند روح پر عظمت و نیروی وصف ناپذیر و بودن حضرت زهرا علیهاالسلام را نشان دهند؛ وجود مطهر و روح بی آلایشی که نسلی پاک را به تاریخ هدیه کرد و در حقیقت، مادر روزگار همچو آن را به خود ندید و نتواند دید و بر ماست که با به کار بستن شیوه های تربیتی آن حضرت، در تربیت و پرورش نسلی پاک همت گماریم تا از این رهگذر، سعادت جاودان خود و فرزندانمان را تأمین کنیم.

علی کرمی^۱

عیسی سالکی^۲

^۱ ایوب جمعی اداره کل آموزش و پرورش استان فارس، واحد آموزش و پرورش گله دار، استاد

دانشگاه آزاد اسلامی، گروه علوم تربیتی، واحد گله دار، ایران ۰۹۱۷۷۰۹۳۵۱۶

alialamarydasth@gmail.com

^۲ ایوب جمعی اداره کل آموزش و پرورش استان فارس، واحد آموزش و پرورش گله دار،